

Verslag jaarlijkse bijeenkomst Kerkenvisie Platform

Datum: 30 november 2023

Tijd: 19.30 – 21.30 uur

Locatie: Kooger Vermaning, Koog aan de Zaan

16 genodigden aanwezig. Vertegenwoordigers van diverse kerken, genootschappen, verenigingen, stichtingen, Stadsherstel, gemeente Zaanstad.

Agenda

1. Opening (19.30 uur)
2. Stand van zaken horecavisie/vergunning
3. Ervaring met de kerkenvisie | Kooger Vermaning, Simone Sabel – de Boer
4. PR & communicatie | Stadsherstel Amsterdam
5. Ophalen van groen afval, verpakkingsmateriaal en papier | ingestuurd door dhr. Koekkoek
6. Vragenronde
7. Datumvoorstel volgende platform bijeenkomst
8. Afsluiting (uiterlijk 21.30 uur)

1. Opening (door Jouke)

Jouke verwelkomt iedereen in de Kooger Vermaning.

1.1 Wat kan de kerkenvisie bieden (door Lisa)

- **Loket**

Voor adhoc vragen is het loket bereikbaar via: kerkenvisiezaanstreek@zaanstad.nl

- **Platform voor dialoog**

Als doel van de kerkenvisie kiest Zaanstad voor een platform. Dit platform is bedoeld als handreiking om in een veilige omgeving met elkaar het gesprek aan te gaan over de toekomst van de kerken.

- **Karakterkaarten**

Als hulpmiddel voor het gesprek (met kerkeigenaren en andere belanghebbenden) zijn karakterkaarten ontwikkeld. Elke kerk heeft cultuurhistorische, ruimtelijke en maatschappelijke eigenschappen, die de verschillende waarden van kerken in beeld brengen.

- **Kerkenpaspoort**

Als resultaat van een gesprek tussen betrokken partijen kan een kerkenpaspoort plus worden opgesteld. Hierin staat het verhaal van het kerkgebouw en haar gebruikers (de maatschappelijke waarden) beschreven, evenals het ontwikkelpotentieel en transformatieruimte.

Reactie:

Gerard Koekkoek geeft aan dat de kerkenvisie een stap te ver is voor veel kerken. Eerst moet men als kerkbestuur duidelijk hebben wat de kerk wil met het gebouw, de gemeenschap.

Lisa en Jouke: De kerkenvisie wil juist dit gesprek agenderen, waarbij de kerkenvisie tools biedt om dit gesprek te faciliteren (karakterkaarten en kerkenpaspoort).

2. Stand van zaken Horecavisie (door Jouke)

De Zaanse Horecavisie is in 2022 vastgesteld door de raad. Met de toezegging dat de regels rondom de para commerciële (en ondergeschikte) horeca worden herzien om aan te sluiten op het huidige en wenselijke gebruik.

Jouke geeft aan dat de gemeente het betreurt dat het komen tot een uitwerking van de horeca-categorieën zo lang op zich laat wachten. Het proces om te komen tot de uitwerking vergt tijd, kennis en capaciteit. Er is nu capaciteit gevonden om te starten aan een inventarisatie. Hieronder is de planning voor komend jaar te lezen:

Planning

Q4 – 2023: Inventarisatie

Wethouder Stephanie Onclin (horeca) heeft in het Zaanstad Beraad toegelicht dat eind 2023 wordt geïnventariseerd. Naast kerken gaat het ook om: paracommercie, ondergeschikte horeca, hotels, evenementen, terrassen etc.

Q1 – 2024: Start notitie aanbieden aan de raad

Q1 – Q3 Q4 2024: Uitwerking en verankering in APV, Omgevingsplan

Q1 – 2025: Invoering

Jouke stelt voor dat de gemeente tijdens de volgende bijeenkomst informeert over de stand van zaken ten aanzien van aanpassing verordening en bestemmings/omgevingsplan. Wanneer de startnotitie wordt aangeboden aan de raad is er ook voor de kerken mogelijkheid om in te spreken.

Reactie:

Piet Middelhoven geeft aan dat het hier niet gaat over een nieuw exploitatiemodel, maar om het informeel samenzijn te kunnen faciliteren. De kerken willen de mogelijkheid om na een sociaal, maatschappelijk of culturele activiteit af te sluiten met een drankje.

3. Ervaring met de kerkenvisie door Simone de Boer

De Kooger Vermaning heeft in klein comité gesproken met ambtenaren over de kerkenvisie en de Vermaning. Vragen die zijn besproken o.a.:

- Wat zijn jullie waarden? Welke waarden wil je in de toekomst?
- Welke rol speelt het gebouw hierbij?
- Hoe treed je naar buiten en betrek je anderen?
- Hoe integreer en benut je de ruimtelijke & erfgoed waarden?

Simone gaf aan na te denken over commerciële tarieven voor het verhuren van het kerkgebouw, maar ook hoe zij de omgeving betrekken bij de vermaning. Een voorbeeld die Simone gaf was de relatie met Tate & Lyle.

Reactie:

Michiel van den Burght geeft aan dat het kerken helpt om na te denken over hun identiteit en dat met andere kerken te bespreken. Zorg voor een taakverdeling, want het is niet realistisch om alle 60 kerken in Zaanstad open te houden. Er zullen keuzes moeten worden gemaakt.

4. PR & communicatie door Stella van Heezik – hoofd communicatie bij Stadsherstel Amsterdam
De presentatie is als bijlage van dit verslag verstuurd.

5. Ophalen van groen afval, verpakkingsmateriaal en papier - ingestuurd door dhr. Koekkoek
Jouke beantwoordt de vraag, zie onderstaande samenvatting:

Toelichting:

- Gemeente heeft alleen zorgplicht voor restafval afkomstig van huishoudens (niet voor instellingen, scholen, bedrijven, wijkcentra).
- Gemeente kan een kerkinstelling niet gelijkstellen met een huishouden, in Nederland wordt in artikel 2 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek bepaald dat "kerkgenootschappen alsmede hun zelfstandige onderdelen en lichamen waarin zij zijn verenigd", rechtspersoonlijkheid bezitten.

Uitzonderingen:

- Bedrijven in het centrum van Zaanstad
- "Instellingen met een maatschappelijk karakter die een dienst van algemeen belang leveren en die samenwerken aan educatie of voorlichting over afvalscheiding". Denk aan scholen.

De achterliggende redenen zijn:

- Vervoersbewegingen terug brengen (milieu)
- Scholen inzetten voor voorlichting (educatie).

Wat kunt u wel doen?

- Kerken kunnen zich wenden tot een bedrijfsafvalinzamelaar die duurzaamheid en circulariteit hoog in het vaandel heeft staan en gescheiden wil inzamelen. Denk aan: Ganzewinkel, Renewi bv.

6. Vragenronde

- Inbreng Gerard Koekkoek: toeristenbeleid. Je moet niet allemaal in dezelfde vijver vissen. Onderscheid je van elkaar.
- Inbreng Tjalling Beets: kan de gemeente een visie maken over wat zij met alle kerken wil doen?

7. Datumvoorstel volgende bijeenkomst: donderdag 18 april 2024

Suggesties voor de Agenda:

- Naar aanleiding van de toelichting van Simone de Boer en de reactie van Michiel van der Burght daarop is besloten om tijdens de volgende bijeenkomst te hebben over de identiteit van de kerken afzonderlijk. Kunnen we gezamenlijk met elkaar bespreken wat elke kerk onderscheidt en hoe zij dat kunnen gebruiken in het ontwikkelen van eigen activiteiten. Als voorbeeld wordt het project Buurtbakens genoemd in Haarlem genoemd. We willen onderzoeken of we iemand die betrokken is bij dat project kunnen uitnodigen om daarover te vertellen. Zie: <https://gelovenindestad.nl/zeven-haarlemse-kerken-buurtbakens/>
- Een ander thema blijft de verduurzaming van het kerkgebouwen. Dan gaat het er vooral om welke tips & trics er zijn om kleine interventies te doen om het binnenklimaat te verbeteren en de energiekosten te verlagen.
- Stand van zaken wijziging verordening met betrekking tot vergunningen horeca

Oproep:

- Agendeer agendapunten voor volgende bijeenkomst
- Attendeer andere kerken op bijeenkomsten van het platform

8. Afsluiting door Jouke

Jouke bedankt iedereen voor zijn komst naar de bijeenkomst.